

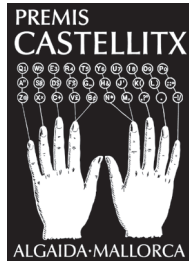
Antònia Capó Amengual

La moixa

*Rosa d'Or de la Pau de Narració Curta
Certamen Literari de Castellitx*

ALGAIDA, 1992

Col·lecció Binària · Premis Castellitx · PC-1992-N-R-0096-0064

© del text: Antònia Capó Amengual

© de l'edició: Ajuntament d'Algaida, 2013

Coberta, maquetació i disseny de la col·lecció: Bartomeu Salas Mascaró

Coordinació editorial: Bartomeu Salas Mascaró

Ajuntament d'Algaida

C/ del Rei, 6 · 07210 Algaida (Illes Balears)

Tel.: 971 12 50 76 · 971 66 56 79

ajuntament@ajalgaida.net

premiscastellitx@ajalgaida.net

biblioteca@ajalgaida.net

www.ajalgaida.net

Queden totalment prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació, total o parcial, d'aquesta obra.

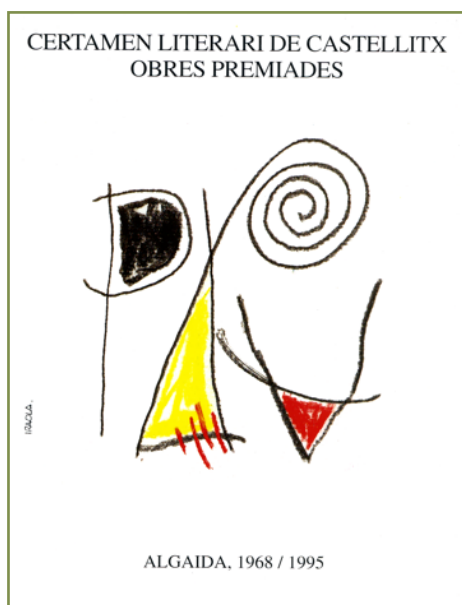
Antònia Capó Amengual

La moixa

*Rosa d'Or de la Pau de Narració Curta
Certamen Literari de Castellitx*

ALGAIDA, 1992

L'any 1992 el Certamen Literari es convocà sota la denominació *XVI Certamen de Poesia i Prosa i el XIV Concurs de Poesia Popular (Glosats) amb motiu de la Festa de Santa Maria de la Pau de Castellitx*. El Jurat va estar format pels senyors Josep Maria Llopart, Gabriel Janer Manila i Llorenç Capellà Fornés.

La narració *La moixa* d'Antònia Capó Amengual fou publicada per primera vegada al recull *Certamen Literari de Castellitx. Obres premiades 1968/1995* (Algaida: Ajuntament d'Algaida, 1995).

La il·lustració de la coberta del volum que recull les obres guardonades als Premis Castellitx entre el 1968 i el 1995 és de Paco Iraola.

La moixa

ESTIC AJAGUDA SOBRE LA CATIFA del menjador. Alguna cosa em molesta a l'esquena i pens que un canvi de postura ho pot solucionar. Aleshores, m'assec i escolt la remor del vent. No hi ha soroll. El veïnat està tranquil; la noia del tercer no canta i el lloro del quart deu dormir la sesta. Només els vidres que fan paret amb la cuina tremolen; dintre, hi veig reflectida la finestra principal. No hi fa fred aquí dins. El sol entra i em cobreix com una flassada de llana dolça. M'encalenteix els muscles i em fa sentir plena de vida. Fins i tot em vénen ganes de fer un estirament ben gros, per desentumir els ossos, deixondir el cervell. De cop, se sent lladrar un ca —no n'he vist molts, però sé que són uns éssers peluts, agraïts i plens de puces—; m'hauré d'enfilar a la taula per veure com és i, mira'l, ja ha fet una gràcia davant l'entrada de l'edifici —en sortir de casa, ja li amollen. Això també ho sabia dels cans—. L'amo mira per tot arreu; sembla empegueït, però encara no ha tret —ni treurà— de la butxaca un paper per recollir el regal. Crida el seu millor amic i comença a caminar de pressa, com si l'encalçàs la policia. Llavors, un altre dia, a la feina, probablement es queixarà de com estan de bruts els carrers i dirà que ell paga els impostos perquè els facin nets, aquests poques-vergonyes de l'Ajuntament. Què hem de fer? El món és així; i jo el contemplo des de la finestra del menjador, en silenci, amb humor, amb fàstic de vegades, perquè el món és per riure i per plorar al mateix temps.

Vaig a mirar el calendari. M'agrada saber quin dia em trob. Qualque temporada he perdut la noció del temps i ha vengut Nadal sense t'emer-me'n. No és que per a mi siguin molt importants les festes, és que m'estim més prevenir-me. M'explic. Quan s'acosta aquest temps de llum i joia, ella cerca pels armaris un caramull de capsos, capsetes i capsotes i enllesteix una mena d'arbre del qual pengen unes bolles lluentes. També col·loca damunt l'aparadora una maqueta d'un jardí surrealista amb figures estàtiques. Tot això, juntament amb el renouer que fa la gent que ve per casa em produeix un efecte d'esverament total. Em pos histèrica i, si no estàs prevenguda i m'amagàs allà on no em poden trobar, succeiria el que va passar el primer any de viure aquí: el ventre se'm va descompondre per mor de la nerviada i vaig anar cop-piu durant quinze dies horrorosos d'entrades i sortides, d'udols i xiscladisses.

Tanmateix, tot té el seu aspecte positiu. Parl de l'arbre i del jardí. El primer cop que el vaig veure no el vaig reconèixer, perquè jo sé com són els arbres i allò no s'hi assemblava gaire. Després vaig sentir que l'anomenaven «Arbre de Nadal» i vaig saber que érem a Nadal i que allò era un arbre. L'única gràcia que posseeix aquest objecte —estèticament és insalvable— resideix en les bolles lluentes que hi romanen penjades. Si les toques, es mouen; si les colpeges, cauen i es trenquen. També es pot fer tombar l'arbre, però ja és més difícil. No he arribat a tenir força a bastament. Per ventura enguany, que som més grossa, ho aconseguiré. Quant al jardí, quina meravella! Fa dos anys vaig amagar una doneta de fang sota la tauleta del televisor i la vaig fer tornar boja a ella. L'any passat simplement vaig estirar la tela que servia de base i m'ho vaig carregar tot. Però em va sortir car; m'aglapiren i em posaren el cul ben blau. Pacència. La pròxima vegada ho faré quan no hi hagi ningú i m'ajauré un parell d'hores davall el llit petit, fins que ella se n'oblidi. Crec que, si vull viure molt de temps ben alimentada, he de desenvolupar la capacitat de l'intel·lecte al màxim. Tot està en la idea de fer-li creure que sempre jugam ella i jo, i que l'estim, i que no puc viure sense ella, i que, quan no hi és, el món esdevé trist i fosc, com una nit sense lluna.

La claror del dia s'arrossega just pel punt de l'estora on ho sol fer a aquestes hores. No estaré molt a sentir-la arribar. La porta d'abaix, les petjades a les escales, rítmiques i familiars, la clau, una rodada, una altra

i, després, per fi, la veu melòdica, clara i sonora. Bé, d'acord, seré sincera; en realitat, és un aldarull que desperta l'estómac i el reconforta, perquè sap que la cridòria es relaciona directament amb allò que anomenen omplir el gavatx. Hauria d'esser més agradable, per ventura, més pilota i acudir a fregar-me per les seves cames, però com que la ració és segura i estic ben calenteta al sol, pas de qualsevol efusió gratuïta. Ella s'acosta i em demana com va —m'acaronar el cap, les orelles, no em desagrada—, si he fet qualche desastre.

Doncs sí que n'he fet una de ben grossa, però com que no puc parlar, acluc els ulls i faig cara de bona nina. No em moc, no contest, només la interroga el meu olfacte —quina olor més rara! Sembla que hagués trepitjat una merda aquesta— i ella es dirigeix cap al vestidor —on deixarà la roba que duu, la bossa i les sabates que fan tuf de merda i sortirà vestideta amb una mena de dues peces buatat, de colors estridents que li està un mal-te-toc-pesta—. Ara ve quan m'he d'amagar. Si no ho faig, me'n duré una batculada i no tenc ganes de rebre. Amb la panxa buida, no; més tard, en haver-me inflat de croquetes de salmó, qui sap. Hi ha hagut sort; la porta està oberta i vaig cap a les habitacions. Entr dins la més petita i m'enfil damunt el prestatge on dorm, avorrida per la quietud, una bossa de viatge negra. M'introduesc en el seu si matern. Mai no em trobarà. Si sabés riure, ara seria el moment de fer-ho. Quina comoditat! Ara escoltaré tot quant passi amb molt de silenci. No em puc permetre el luxe que em descobreixi. Li he compixat la moqueta del vestidor. Al racó de darrera la cadira, hi ha una taca més fosca que es destaca per la pesta que desprèn —diuen que és tan horrible, però jo necessit sentir la meva pròpia essència per saber que som viva. Em mareja tant la pudor que fan ells!— Segur que ja l'ha vista. Silenci, tensió, ara l'ensuma, s'agenolla i hi fot el nas damunt. De sobte, un crit, un reneç i un «on t'has ficat, punyetera?» Passes, «et trobaré», amenaces, ràbia. Jo faig un badall dins la bossa. Hauria d'aprendre a tancar cremalleres, però és molt difícil. Així no sentiria aquest escàndol, per un no-res, quina estupidesa. Hauria d'entendre que, quan em trob tota sola, m'agrada escampar la meva presència per la casa i passejar-me sentint-me per tot arreu, des- triant els aromes més subtils i cercant una altra possible evidència de la meva espècie. És com quan m'esmol les ungles al sofà. Així tothom sap

que és meu perquè la flaire l'envolta i el fa meu, tot ben meu. Bé, no fa res. Ara m'agombol un poc més aquí dins i quan li fugi l'endimoniada, sortirà a menjar-me les croquetes que fan gust de salmó sintètic, de cartró usat, de fàbrica bruta, però que, segons ella, tenen tantes vitamines i són tan bones per al pèl, per a les dents i per a la vista, que, en rosegar-les, pens que deu ésser veritat i procur ignorar que s'aferren als budells i que m'inflen les entranyes.

La nit ens ha cobert una vegada més i la lluna es passeja entre les llumetes que pinten el cel. Abans, la nit i el silenci es podien relacionar, però a ciutat això és fora de lloc. Seguit, seguit, passen cotxes i persones que riuen i canten. A la clínica del costat se sent una remor d'entrades i sortides que em mareja i ell, immobilitzat pels seus somnis, ronca com un vertader seductor —si no fos així, ella no ho aguantaria—.

És curiós que les parelles humanes s'ajuntin per a sempre. Em crida l'atenció que un home i una dona en la seva plenitud sexual perdin el temps compartint també tots aquells moments que no estan al llit. És tan estúpid! Sobretot, quan aquests moments són tan mals de passar com en el seu cas. Ella, en arribar, es posa a treballar a la cuina i a posar la taula, però no menja res fins que ell no arriba —això és una altra cosa que no he entès mai—. Ell ve mort de fam i de cansament demanant què hi ha per dinar. Després s'asseu a la butaca i es condorm pesadament. Sembla un sac. No parlen, no es toquen, no riuen; es dediquen a deixar passar l'estona fins que torna a ésser hora de preparar l'àpat del vespre i llavors es posen la tele. De vegades, però, criden i s'insulten, es renyen i discuteixen sense ordre. A ell se li encén el rostre; a ella li surt aigua dels ulls i m'acaronen el cap i la panxa amb la boca torta i les parpelles vermelles. Quan ocorren aquestes coses, don gràcies per no tenir el privilegi de la paraula. Sé que si jo pogués xerrar, també diria pensaments feréstecs i em penediria després d'haver-ho fet. Tot això em fa pensar que tant un com l'altre viurien millor pel seu costat, sense cap mena de compromís que els lligàs a una casa i a un món comú, al meu estil, tractant de divertir-se al màxim tot sol o acompanyat, vivint el present i assumint el paper de cigala —les formigues són avorridíssimes—.

Què és aquest renou? Crec que acaba d'arribar... Sí, és ell, el meu estimat. No passa cap vetlada que no s'acosti a miolar per aquí baix. Jo,

que estic boja per ell, escolt la seva veu dolça i els seus missatges enredosos amb delit. Fix el nas a la finestra i el contempli allucinada, com si fos l'únic exemplar masculí de la meva raça que hagués vist mai. Bé, de fet, va ésser el primer mascle en el qual vaig reconèixer quin aspecte tenien els mascles de la meva espècie. Era una nit que m'assemblava a aquesta i jo sols havia complert cinc mesos, però ja notava al punt més interior del meu cos una sensació estranya, com un desig d'alçar els darreres contínuament. El foc m'omplia els baixos i jo cridava la meua ànsia arrossegant-me per terra. Ella m'aviciava més sovint i em deia «pobreta meua!» Ell es compadia de mi, però es cansava aviat. Cap dels dos podia entendre res de res. Només esperaven que m'aturàs de fer espants i parlaven d'unes píndoles alleugeradores dels meus mals. Ara ja m'hi he acostumat. Sé que mai no em deixaran sortir d'aquí i per això fix el nas a la finestra i veig el seu pèl roig, els ulls rodons i lluentos com pedres precioses. Em mira i el mir i després d'una estona s'acaba tot. Encara que en tenguim d'altres, és fidel a la visita. Això m'ha de bastar. No puc fer altra cosa que resignar-me i valorar el fet d'estar ben mantenida tota la vida, de dormir damunt l'estora al costat del radiador i d'ésser considerada un membre més de la família. He d'oblidar l'eterna virginitat i esborrar del cervell els instints de reproduir-me.

No em trobo gaire bé. Hauré d'empassar-me un grapat d'herbes del cossirol groc. Potser hagi abusat del pollastre, però era tan bo! —quan em posen un plat de menjar de veres no em puc aturar—. I aquestes cuixes que ja no són el que eren. Abans estava més grasseta aquesta. Ara tot són ossos. Estirada com estic, sempre dormia com una rabassa; ara, he de trobar la postura. Tenc el ventre com una xeremia i... Ja està; quin gust. De moment dissimularé i sortiré a fora. Al pati s'està molt bé quan no hi fa fred. Més tard hi tornaré i jugaré amb els cordons de les sabates. Li encanta.

Tanta sort que entrada de fosca no se sent massa xerrameca pels pisos. La del tercer surt a replegar la roba. La del segon renya el seu home en un to raonable i els nins ja tenen la truita dins la boca i no piulen. Quina felicitat! Ve el bon temps: fora estufes i radiadors, fora estores! Visquen el sol i les nits caloroses! Sols finestres obertes i aire suau. I la casa no fa pudor d'aquells cilindrets que es calen foc i que foraden els pulmons. És

una delícia. He d'admetre que si bé la meva vida és una agonia, existeixen algunes coses bones. A pesar de tot, en poder, me n'aniré. Començ a estar un poc farta de nutrició perfecta i de benestar inútil i gratuït. No servesc per a res. Ni tan sol som garrida —perquè la gent digui «Oh, quina moixa més plantosa!»— No. Som negra i petita i no estic gens grassa. Tenc el pèl curt i cara de mala llet. Això sí, som ben deixondida. Qualsevol gràcia que em mostrassin l'aprendria, però no vull. Ja està bé d'esser l'animalet de companyia que, a més a més d'estimar l'amo, l'ha de fer riure. Per aquí no passaré. Abans agafaré el bolic i partiré a veure món. Però aquesta serà una altra història.

